

Parc de l'Ereta, Recuperar la icona de la ciutat

"El Benacantil domina el nucli històric, el port i el mar. Les poderoses fortificacions havien conferit a esta zona militar un estat d'abandó. Hi romanía la imponent massa de la muntanya, naturalesa tectònica, icona de la ciutat. La realització del parc suposa una recuperació d'esta fita geogràfica..."

...El pendent, els desprendiments, l'orientació sud-oest i el difícil accés havien degradat a poc a poc el lloc: imaginar ací un jardí pareixia un desafiament quasi absurd. La integració d'este espai natural en els usos de la ciutat permet recuperar els vincles entre els barris degradats i l'animació del centre urbà i del port, revitalitzar les parts altes del nucli històric, rememorar la unió natural amb el castell, enfront del mar. Esta reconquesta del lloc proposat ofería també la possibilitat de generar agradables retrobaments amb un territori conegut, espectacular i magnífic""

(Marc Bigarnet i Frédéric Bonnet
Arquitectes del Parc de l'Ereta)

Al parc de l'Ereta es pot accedir des de:
Centre Ciutat.
Parc de l'Estudiantina (Avinguda Jaume II).
Accés nord de l'Ereta.
Casc Històric: Per l'accés principal en la Plaça del Pont o per qualsevol dels llinars del parc que comuniquen amb els barris de Sant Roc i de Santa Creu.
Castell Santa Bàrbara: Per llinar Sant Jordi.
Muralla: Accés al Parc en tram mitjà o en part alta (llinar Sant Jordi).
Accés discapacitats en el Parc: Fins a la plaça de l'Ereta per l'accés nord i fins a la plaça de les Garroferes per la plaça del Pont.
Accés vehicles: Av. Jaume II - carrer Vázquez de Mella - Puja-da al Castell fins a accés nord de l'Ereta.
12% de l'itinerari es realitza per escalinates.

Horari del parc de l'Ereta: Hivern: 08:00 a 20:00 h. Estiu: 08:00 a 24:00 h.

Horari del Museu de l'Aigua
De setembre a juny: Dilluns a dissabte de 10:00 a 14:00 h. i de 17:00 a 20:00 h.
De juliol a agost: Dilluns a dissabte de 11:00 a 14:00 h. i de 18:00 a 21:00 h.
Tancat: Dilluns demà, dissabtes vesprada i diumenges.

Leyenda – plano itinerario

1. Accés Plaça del Pont
2. Llinar de Sant Roc
3. Ermita de Sant Roc
4. Llinar dels Navilis
5. Restes de Muralla
6. Llinar de Sant Rafael
7. El Barri - Ermita de la Santa Creu
8. Polvorí
9. Restaurant
10. Accés Nord
11. Jardí de l'Àngel
12. Mirador del Tossal Alt
13. Llinar de Sant Jordi
14. Muralla
15. Sala d'Exposicions
16. Plaça de l'Ereta
17. Pèrgola i Jardí d'Aigua
18. Vessant de les Oliveres
19. Plaça dels Garrofers
20. Museu de l'Aigua

Pots consultar tota la informació actualitzada sobre les
Sendes Urbanes en la web:
<https://www.facebook.com/senderosurbanosalicante>

1 hora
1.600 m

mitja-baixa (trams d'escalinates,
tram en desnivell 20%)

- 1 Iniciem l'itinerari en l'accés al parc per la Plaça del Pont (1). Al parc, agafem el camí de l'esquerra, travessant la passarel·la de fusta i pujant per les escales que donen pas a un camí, contigu al nucli històric, a la part central del qual es prolonga una filera de tarongers (*Citrus sinensis*) amb la seua característica olor primaveral a tarongina que s'entremescla amb l'aroma de plantes arbustives com els baladres (*Nerium oleander*). Arribem al llinar de Sant Roc (2), i a continuació, ens topem amb l'ermita. De to rogenc i de reduïdes dimensions, l'ermita de Sant Roc (3) és de nau única, arcs amb contraforts i absis poligonal; data de mitjan del s. XVI, concretament de 1559, quan els alacantins, en acció de gràcies, van alçar este edifici religiós al peu del turó de l'Ereta, després d'una terrible epidèmia que va delmar la població.
- 2
- 3
- 4

Continuem per la vora fins a arribar al llinar dels Navilis (4) el nom del qual prové del carrer que va ser habitat per gent de la mar. Al costat del vessant d'este tram, podem observar varietat de plantes silvestres com l'argelagó (*Genista hispanica*), la porrassina (*Asphodelus fistulosus*), la centàurea

Llinar de Sant Roc.

5

6

cruenta (*Centaurea seridis* L.) i altres vulnerables del gènere Centàurea com el card estrellat (*Centaurea calcitrapa* L.) o la *Centaurea lagascae*. Si ens desviem a la dreta per unes escalinates, ens toparem amb restes de muralla del s. XII (5).
Des d'ací, podem ascendir fins al polvorí entre buguenvil·lies (*Bougainvillea glabra*) o seguir per la vora que ens porta al llinar de Sant Rafael (6), on s'accedix al parc pel barri de la Santa Creu. Pujant per uns prolongats escalons, tindrem una vista pròxima i global d'este singular lloc

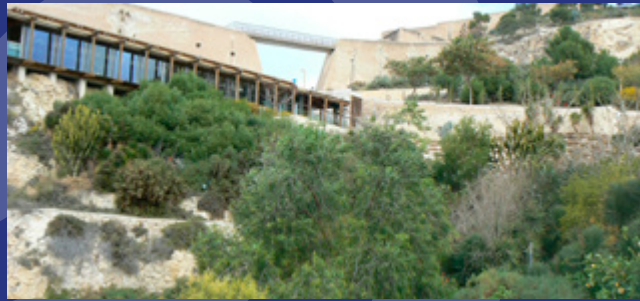
7

8

alacantí conegut com "El Barri" (7). A la part més alta, a la torrassa de l'Ampolla, se situa l'ermita de la Santa Creu. Es tracta d'un edifici religiós del s. XVIII, de nau única i de reduïdes dimensions; reconstruït el 1830, possiblement s'assenta sobre una antiga mesquita.

Seguim l'itinerari; a la dreta, està l'antic Polvorí (8), resguardat per una massa arbustiva composta per solandra (*Solandra maxima*) amb flor en forma de trompeta; vitex (*Vitex agnus-castus*) també denominat herba de la castedat; gaura (*Gaura lindheimeri*) i cotoneaster (*Cotoneaster horizontalis*), juntament amb teucrí fruticós o blau (*Teucrium fruticans*)

Grup de flora en l'Ereta.

9 de color grisenc i flors blaves. Arribem a les escales que conduïxen al restaurant (9); a l'esquerra, hi ha una zona per a l'observació d'un grup diferenciats de flora compost per piteres (*Agave americana*), iuques (*Yucca schidigera* / *Yucca gloriosa*), figueres de pala (*Opuntia ficus-indica*), plantes entapissants com el myòpor (*Mioporum pictum*) i cal·listemon (*Callistemon citrinus*), este últim més conegut com "netejatubs", per la seua forma peculiar.

Per enllaçar amb el punt següent, podem pujar per les escales o continuar pel traçat de l'itinerari principal fins a l'accés nord (10). Des d'ací, progressivament, anirem millorant l'apreciació del Port i l'extensió de la ciutat, i tindrem una perfecta orientació, valent-nos de la rosa dels vents instal·lada al costat d'eixe accés.

10 Pugem un considerable pendent del 20%; a la dreta, hi ha una xicoteta massa forestal composta per pi mediterrani (*Pinus halepensis*), server (*Sorbus domestica*), margalló (*Chamaerops humilis*) i un grup localitzat d'araar (*Tetraclinis articulata*), comunament anomenat ciprer de Cartagena. A l'esquerra, al vessant, trobem gran varietat de graminies com sericura (*Pennisetum alopecuroides*), miscantus o Eulàlia (*Miscanthus sinensis*), i sobretot, gran quantitat d'asterisc de marina o ull de bou (*Asteriscus maritimus*), ja que s'adapta bé a la brisa marina i desprèn gran quantitat de llavors per la qual cosa es reproduïx ràpidament.

Continuem endavant fins que, pujant un parell d'escalons a la dreta, arribem al Jardí de l'Àngel (11) per una passarel·la de fusta als costats de la qual podem veure lagunària (*Lagunaria patersonii*) més coneguda com a arbre pica-pica, tanques de margarides grogues (*Euryops pectinatus*) i, al final d'este agradable racó del parc, un exemplar de drago (*Dracaena drago*).

Dominant el mar i la platja, és un lloc extraordinari per a relaxar-se amb la prolongació de la vista fins al cap de Santa Pola i, més al sud, l'alacantina illa de Nova Tabarca.

Ens trobem davall el Matxo del Castell, a 87m d'altura,

Jardí de l'Àngel.

immersos en un promontori rocós que per la seua alçària i singular orografia es presta per a l'albirament d'aus, amb gran multitud de gavians argentats o de potes grogues (*Larus cachinnans* / *michahellis*) que desplacen altres espècies de gavines (*Laridae*). Fora d'este tumult i a les vores de la roca, de vegades, és possible observar i distingir el xoriguer comú (*Falco tinnunculus*), amb el seu característic so "hi-hi-hi" en vol.

12 Sobre els nostres passos, retrocedim 80 m per incorporar-nos al Passeig Alt. En sentit ascendent arribem al Mirador del Tossal Alt (12); amb una perspectiva nord-oest, albirem muntanyes alacantines

Mirador Tossal Alt.

com la serra de Fontcalent i la serra Mitjana, entre d'altres.

13 Ens dirigim cap al llinar de Sant Jordi (13), a 109 m sobre el nivell del mar a la part més alta del parc. Eixint d'este, en línia recta, hi ha un curt camí que enllaça amb el castell de Santa Bàrbara (final s. IX), nosaltres girarem a l'esquerra per iniciar un xicotet recorregut d'uns 120 m en descens amb àmplies vistes sobre la Muralla Medieval (14) encara que la seua longitud total supera els 500 m. Eixim pel tram mitjà (abans d'arribar al pont), baixant per un camí amb taulells intercalats al terreny que enllaça amb el recorregut principal de l'itinerari.

14 De nou, arribem a l'accés nord; ací tindrem l'opció de continuar amb el traçat marcat o eixir-nos-en per agafar un camí que comunica amb el nou parc de La Tuna, un projecte executat per Aguas Municipalizadas de Alicante que, en part, ha suposat la restauració paisatgística del vessant sud-oest del Benacantil, comunicant-lo amb el centre de la ciutat.

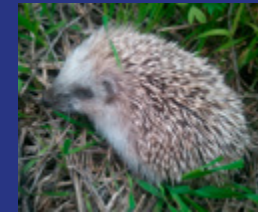

Enllaçamb parc de l'Estudiantina.

Seguint l'itinerari, de baixada, passem dels pins blancs o bords (*Pinus halepensis*) del vessant a una zona on es poden observar espècies autòctones com la ginesta vimatera (*Retama sphaerocarpa*) i el tamariu (*Tamarix gallica*). Eixim del Passeig Baix girant a la nostra dreta per introduir-nos en el que podríem denominar àrea sociocultural del parc, precedida per una zona de baixa vegetació en què ocasionalment es veuen xicotets mamífers com l'eríç comú (*Erinaceus europaeus*), i on podem trobar algun buit dels caus.

15

Baixant i a la nostra esquerra, apareix un edifici semienterrat, ombrejat per unes mampares i integrat en el paisatge: la Sala d'Exposicions (15); concebuda com un espai expositiu polivalent, es va destinar principalment a l'art actual des de l'obertura, el 2005. Ens trobem a la Plaça de l'Ereta (16), gran terrassa on s'ubiquen unes grades de pedra calcària en un dels extrems i, en un altre, davall el sòl, unes instal·lacions que es van dissenyar posteriorment com a magatzem i camerinos per al desenvolupament d'espectacles. Al mirador sud de la plaça, hi ha instal·lats diversos jocs de taula que formen part dels serveis lúdics.

Cria d'eríç (Erinaceus europaeus) en l'Ereta.

16

17

Descendim fins a la Pèrgola i el Jardí d'Aigua (17), entre plantes de zones humides i altres bulboses, i també, varietat d'hibisc (*Hibiscus rosa-sinensis* / *Hibiscus syriacus*). Els papirs (*Cyperus papyrus*) i el bambú (*Bambusoideae*) fan de pantalla a les grans xicrandes (*Jacaranda mimosifolia*) i a les polígales o lleteres (*Polygala myrtifolia*). També veurem l'arbre de la fortuna dels romans: el ginjoler (*Ziziphus zizyphus*), de tronc espinós i xicotet fruit comestible. Esta zona, per la seua proximitat al nucli urbà, és transitada per aus com la merla comuna (*Turdus merula*), el gafarró (*Serinus serinus*) i la puput (*Upupa epops*) amb el seu singular monyo i cant "bub-bub-bub" pel qual rep eixe nom.

Pèrgola - Jardí de l'Aigua

18

A l'esquerra, tenim el Vessant de les Oliveres (18), és una àrea amb bastant pendent en què es van executar una sèrie de murs paral·lels per a la contenció, que n'estabilitzen el terreny i actuen com una enorme esponja davant de les intenses pluges. Es concep com a lloc transitable i de descans, ombrejat per oliveres (*Olea europaea*).

19

Arribem a la Plaça dels Garrofers (19), presidida per sis garrofers (*Ceratonia siliqua*) sobre un sòl de marbre blanc i ombrejada parcialment per una pèrgola oberta al mar, per a finalitzar el recorregut per este parc de set hectàrees que va obrir les portes el 14 d'abril de 2003. No obstant això, ens trobem en un punt idoni per a iniciar o concloure l'itinerari amb la visita al Museu de l'Aigua (20), ubicat als Pous de Garrigós, on coneixerem la influència de l'aigua en la història de la ciutat, els diferents mètodes d'extracció, la portada de l'aigua potable a partir del s. XIX, i també, l'aplicació de les noves tecnologies.

20

COL·LABORA EN LA CONSERVACIÓ DE LES SENDES

- Caminar per les sendes marcades, sense eixir-nos-en dels límits, contribuïx a la protecció de l'ecosistema, ja que les nostres xafades poden afectar plantes i animals.
- Molts animals viuen als penya-segats i les cales, per la qual cosa hem d'evitar molestar-los, espatllar caus, nius, abeuradors, etc.
- Si ens ha agradat alguna planta, no hem d'arrancar-la, és millor fer-li una fotografia o un dibuix.
- Els nostres residus contaminen, hem de depositar-los a les papereres situades a la senda o portar-los fins a la paperera més pròxima.
- Els animals de companyia no han d'anar solts i ens hem de fer responsables d'arreglar-ne les deposicions.
- La millor manera de conservar el nostre patrimoni natural i cultural és no deixar empremtes del nostre passeig.
- Si vols més informació o tens algun dubte o suggeriment, visita la web: www.alicante.es/medioambiente

mediambiente AYUNTAMIENTO DE ALICANTE

Edita: Excm. Ajuntament d'Alacant
Regidoria de Medi Ambient
Coordinació i textos: Educació Ambiental
Departament de Medi Ambient
Disseny i maquetació: VDH Comunicació
Imprès en paper reciclat 100%

Xarxa de SENDES URBANES Parc de L'Ereta

mediambiente AYUNTAMIENTO DE ALICANTE